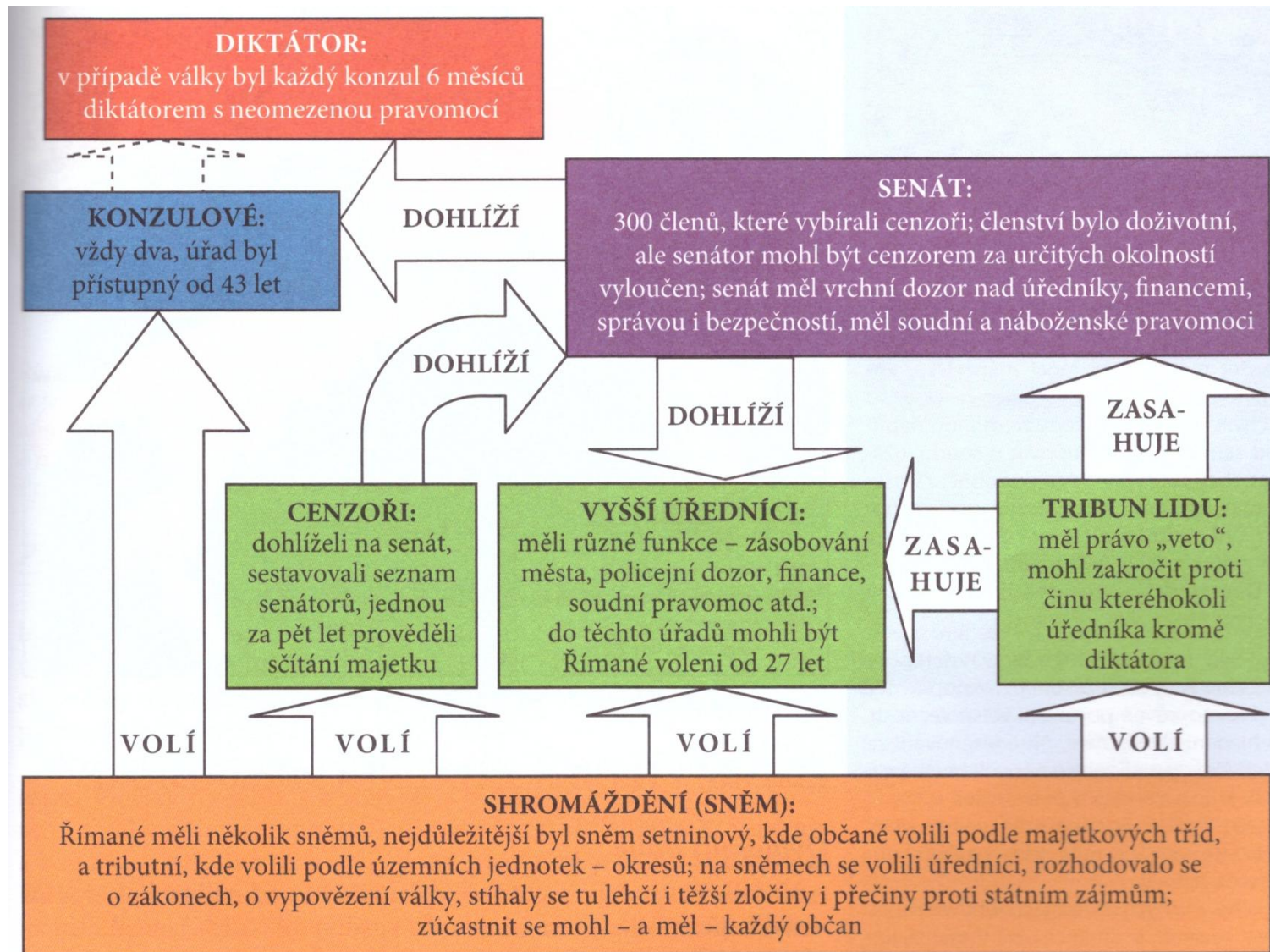

ŘÍMSKÁ REPUBLIKA

510 - 31 př. n. l.

SPQR

Politický systém

- spory mezi patriciji a plebeji (nemohli být voleni do vyšších úřadů, neplnoprávní)
- **494 př. n. l.** - plebejové odešli z Říma a vyhrožovali založením vlastního města
→ **tribun lidu**
- **449 př. n. l.** - sepsány římské zákony (platily pro všechny)

Ovládnutí Itálie

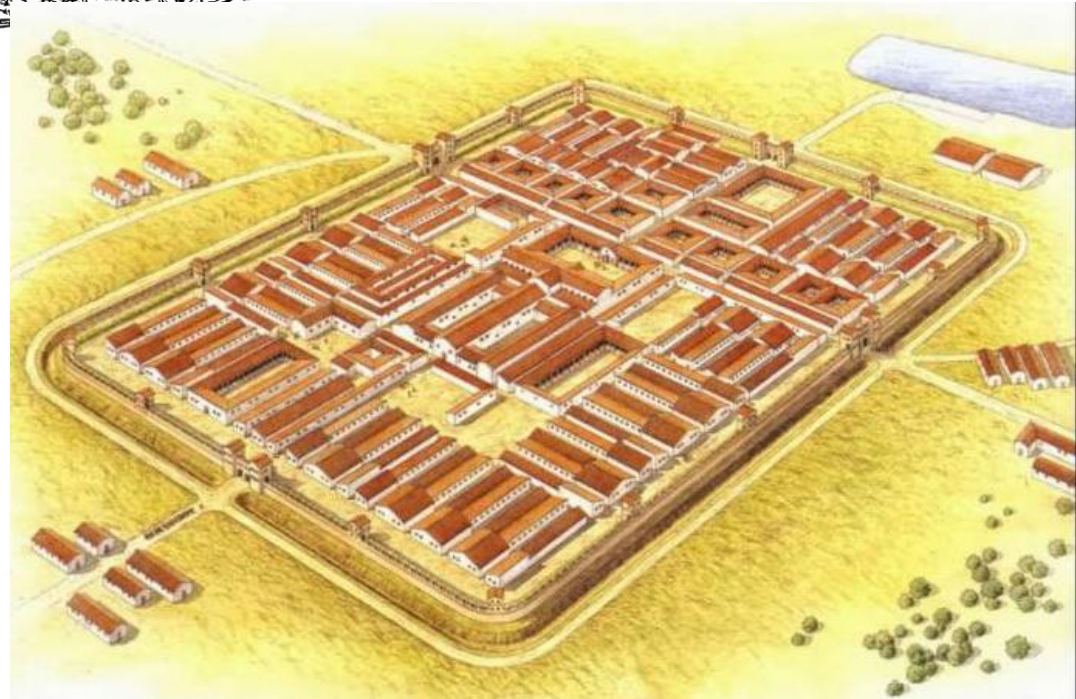
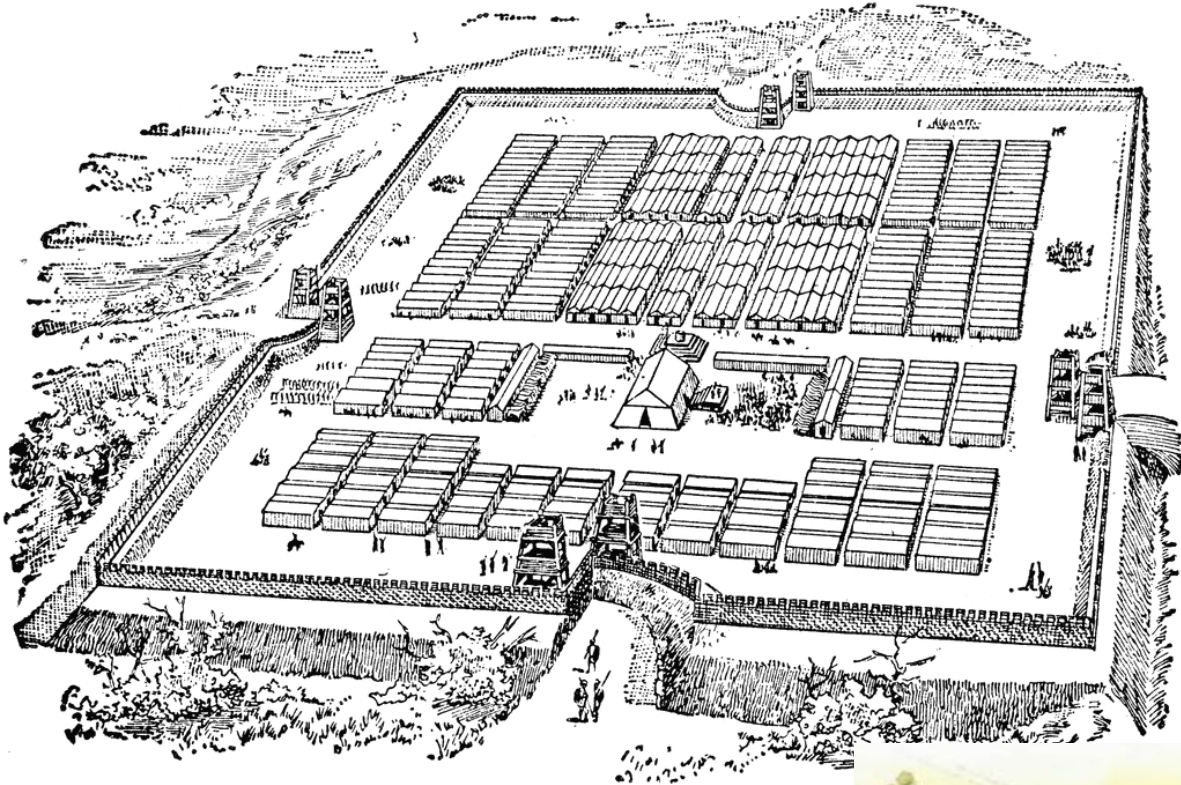
- Řím získal nadvládu nad nejbližším okolím - nad Latiiem
- začal napadat sousední Etrusky
- **387 př. n. l.** vpád Keltů (Galů) do Říma
- **265 př. n. l.** se Římané stali pány celé Itálie

Římské vojenství

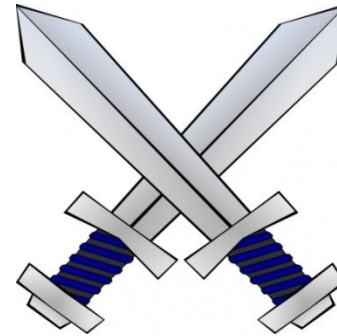
- vojenská služba:
  1. junioři: 17 - 46 let
  2. senioři: 46 - 60 let
- legie (6000 pěšáků, 120 jezdců)
- centurie (setnina)
- vojenské hodnosti
- vojenské tábory = castra - pravoúhlý půdorys

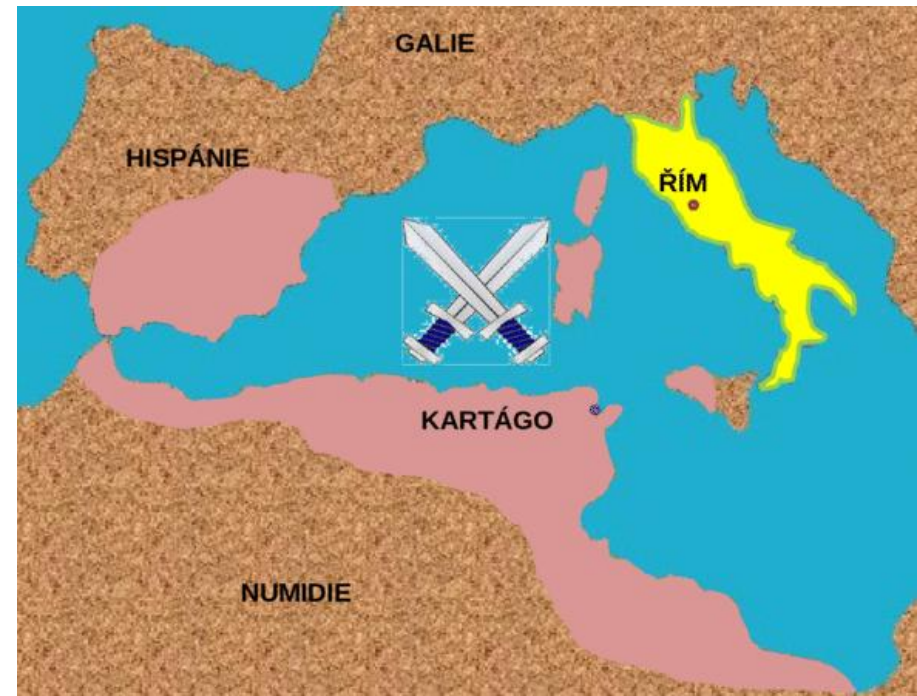
Punské války

Foiničané = Féničané
Kartágo - Punové
(814 př. n. l. - založeno)

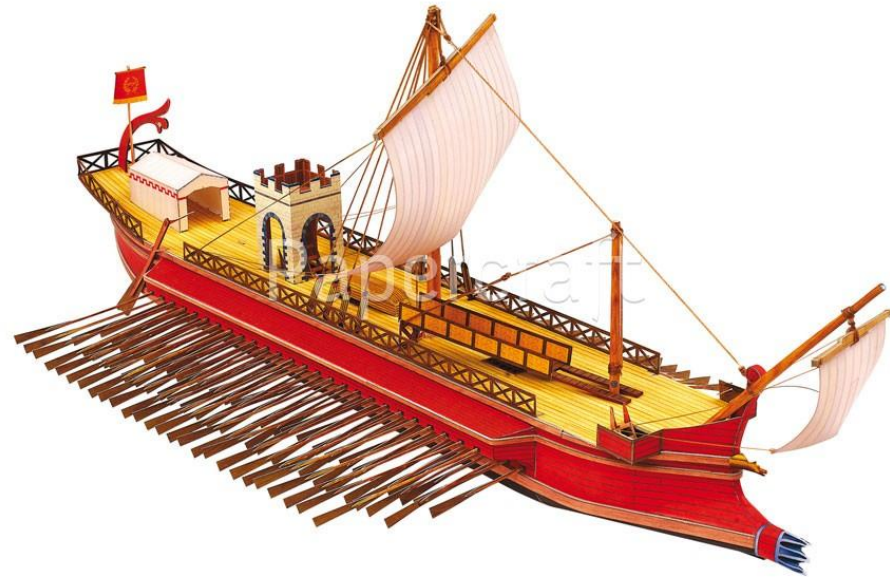
Římané

3 punské války
264 - 146 př. n. l.

1. punská válka

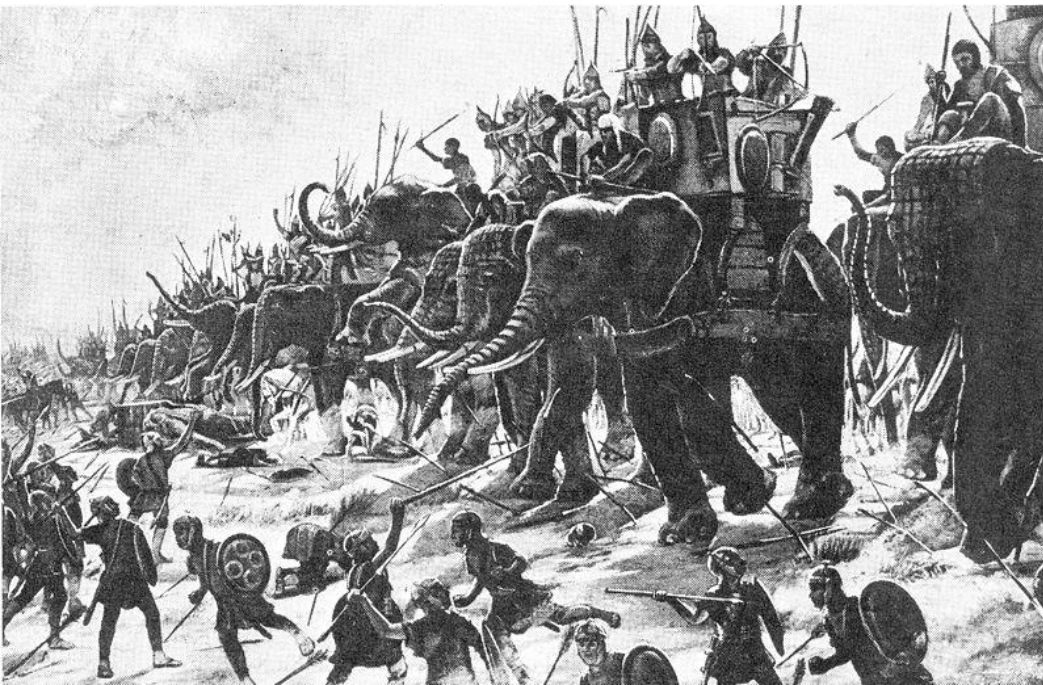
- vyhlásilo Kartágo
- **vítězství Římanů** →
zisk: Sicílie, Sardinie,
Korsika (provincie =
území spravované
Římem, obyvatelé ale
nebyli římskými
občany)
→ námořní velmoc

2. punská válka

- Punové obsadili část Hispánie - odtud útok Hannibala na Itálii
- bitva u Trasimenského jezera
- bitva u Kann

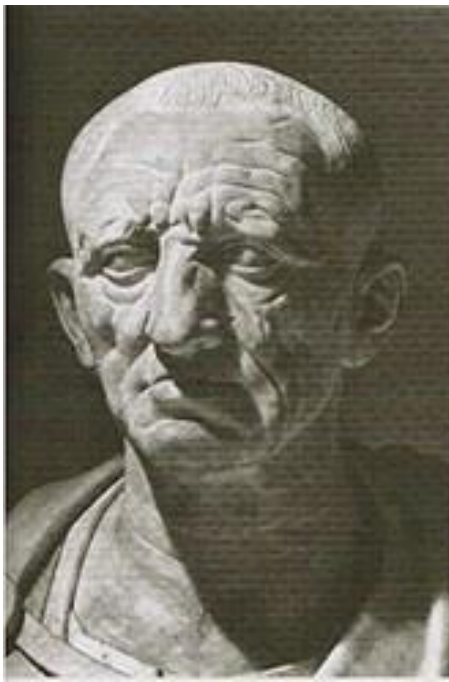
} porážka
Římanů

3. punská válka

- záminka - obranná válka Punů bez souhlasu Říma
- Římané napadli Kartágo (2 roky obléhání)
146 př. n. l. - Římané dobyli a srovnali Kartágo se zemí

Ovládnutí Makedonie a Řecka

- 168 př. n. l. - bitva u Pydny - porážka Makedonie, stala se římskou provincií
- 146 př. n. l. - dobytí řeckého města Korint → Řecko se dostalo pod římskou nadvládu

Otázky

1. Jak se jmenoval vůdce kartaginské armády v 1. punské válce?
2. Kdo se do čela Kartaginců postavil po jeho smrti?
3. Jak se jmenoval kartaginský vojevůdce, který nikdy neutíkal z boje?
4. Koho Řím pověřil zastavením Hannibala?

Krize římské republiky

Důsledek válek:

- + Řím - obrovské území → impérium
- nedostatek obilí (dovážení z provincií) - v Římě zdarma přiděly obilí → stěhování obyvatel do Říma

⇒ krize

Pokusy o řešení krize

- bratři Gracchové (tribuni lidu):
  - **pozemkový zákon** - byla určena nejvyšší výměra půdy, jakou mohl soukromník vlastnit, a zbytek byl rozdělován bezzemkům

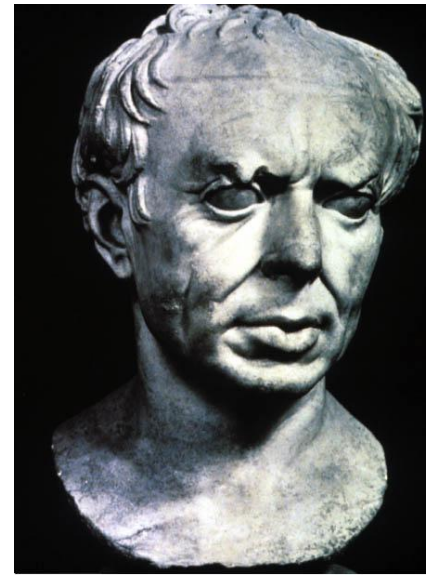

2 protichůdné politické strany:

1. populáři - reformy, opora v lidovém shromáždění, v čele vojevůdce Gaius Marius:

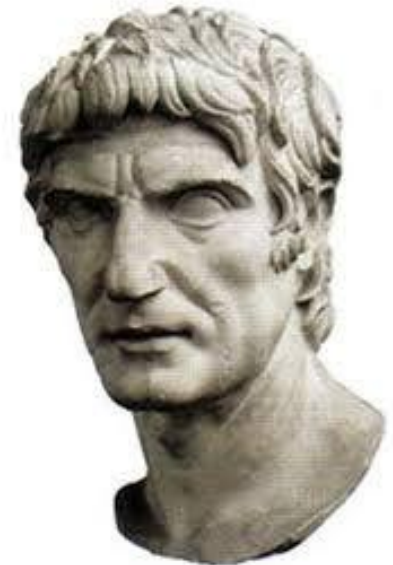
vojenská reforma

- zavedení žoldu (= pevný plat vojáka)
  - vyzbrojení, vystrojení a vycvičení vojáka na státní útraty
  - stravování zdarma pro vojáky
- profesionální armáda

2. optimáti - konzervativní, opora v senátu, v čele vojevůdce Lucius Cornelius Sulla - 83 př. n. l. dobyl Řím a stal se neomezeným vládcem - diktátorem

proskripce = seznamy nežádoucích osob - konfiskace (zabavování) její majetku státem

Spartakovo povstání

- nadbytek otroků v Římě → špatné podmínky
- 72 - 71 př. n. l. - povstání vedené otrokem Spartakem (vojenský zběh, gladiátor v Capui, Thrák)

- vyslán senátem Marcus Licinius Crassus
→ potlačení povstání

První triumvirát

= spolek 3 mužů v čele římského impéria:

70 př. n. l. - konzulové:		? území ?
Marcus Licinius Crassus	správa východních provincií: Ř _____ a M _____	
Gnaeus Pompeius	správa provincie H _____ (dnešní Španělsko)	
59 př. n. l. - konzul:		? území ?
Gaius Julius Caesar	správa provincie G _____ (dnešní Francie)	

Otázky

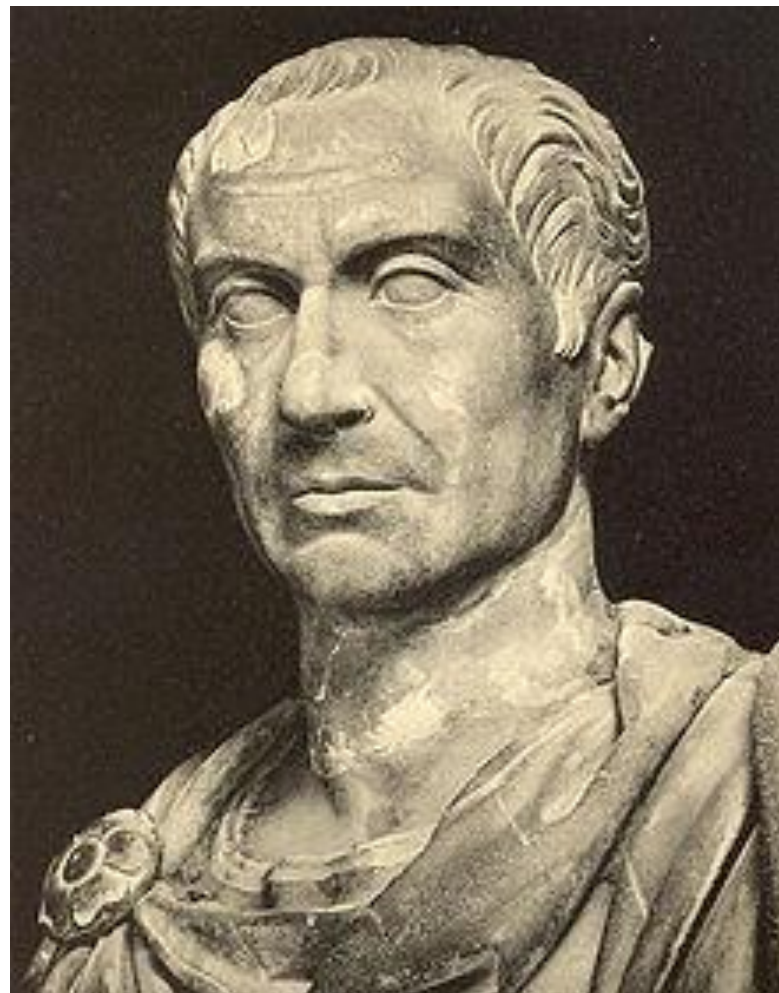
1. Jaké slavné rčení vyslovil Caesar při překročení říčky Rubikon?
2. Co toto rčení znamená?
3. Kdy a proč Caesar uspořádal největší gladiátorské hry?
4. Jak se jmenoval galský náčelník, který se vzdal Caesarovi?

- **54 př. n. l.** - Crassus zabit → konec triumvirátu → Pompeius se nechal jmenovat jediným konzulem → Caesar opustil Galii → **49 př. n. l.** překročil říčku Rubikon → **občanská válka**
- Caesar zvolen diktátorem - titulu se vzdal → konzul → **45 př. n. l.** samovládce

Gaius Julius Caesar

- mnoho úřadů a titulů (např. diktátor, konzul, tribun lidu atd.)
→ moc v rukou jedné osoby → porušování republikánských pravidel

reforma kalendáře - „juliánský kalendář“

- stanovil, že měsíce budou mít tolik dní, kolik mají dnes
- jednou za 4 roky bude rok přestupný
- měsíc červenec pojmenován po něm „julius“

	VIII. stol př.n.l.		VII. stol př.n.l.		Caesar		Augustus	
1.	Martius	31	Martius	31	Januarius	31	Januarius	31
2.	Aprilis	30	Aprilis	30	Februarius	29+	Februarius	28+
3.	Maius	31	Maius	31	Martius	31	Martius	31
4.	Junius	30	Junius	30	Aprilis	30	Aprilis	30
5.	Quintilis	31	Quintilis	31	Maius	31	Maius	31
6.	Sextilis	30	Sextilis	30	Junius	30	Junius	30
7.	September	30	September	30	Quintilis	31	Julius	31
8.	October	31	October	31	Sextilis	30	Augustus	31
9.	November	30	November	30	September	31	September	30
10.	December	30	December	30	October	30	October	31
11.			Januarius	29	November	31	November	30
12.			Februarius	28	December	30	December	31

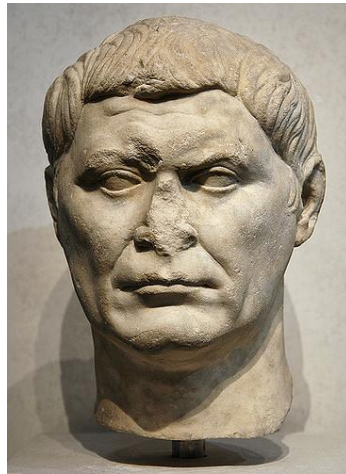
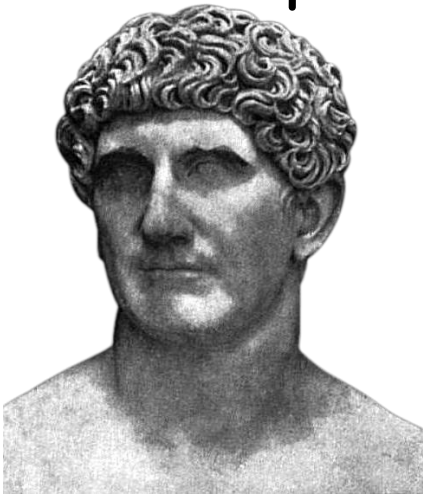
15. 3. 44 př. n. l. - zavražděn v senátě

Druhý triumvirát

Marcus A_____	konzul, Caesarův příznivec
O_____	konzul, adoptivní syn Caesara
Lepidus	velitel jízdy

seznam politických odpůrců

__ __ př. n. l. - námořní bitva u řeckého mysu A__ __ __ __

- záminka: **Antonius** se sblížil s egyptskou panovnicí **K__ __ __ __ __ __ __ __** (daroval jí území)
- **Octavius** proti nim vytáhl s lod'stvem
- výsledek:
  - **A__ __ __ __** a **K__ __ __ __** spáchali sebevraždu
  - **Egypt** se stal římskou provincií
  - Octavius se stal samovládcem - titul **A__ __ __ __** (=vznešený)
  - konec období římské republiky